

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України / за ред. О. І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 282 с.

УДК 447.79.4 (043.2)

Рощук М. В., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ.
Науковий керівник: Шишка Р. Б., д.ю.н., професор

ОБ'ЄКТИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА ЇХ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ

Проблеми визначення чіткого переліку об'єктів авторського права в національному законодавстві, а також їх комерціалізації є актуальною як частина права інтелектуальної власності взагалі, так і в механізмі регулювання авторства зокрема.

Творча діяльність особи проявляється у різних галузях: літературі, мистецтві, архітектурі, театрі, кіно та інші. Результати творчої діяльності в них формалізовані як твори науки, літератури, мистецтва, які потребують правової охорони. Законодавство про авторське право визначає, що охороні підлягають всі твори, як оприлюднені, так і не оприлюднені, як завершені, так і не завершені, незалежно від їх призначення, цінності, жанру, обсягу, мети, засобу чи форми вираження. Саме тут і виникає питання щодо вимог до об'єктів авторського права, перелік яких в чинному законодавстві з одного боку не є вичерпним, а з другого – охоплює ті, що стосуються виконавського права.

У науковій літературі останнім часом приділяється багато уваги об'єктам авторського права, серед яких праці таких науковців як: І. Абдуліна, В. Іонас, Ж. Зварич, О. Семенова, С. Мазуренко, В. Мельникова, О. Луткова, Д. Липцих, О. Харитонova, Р. Шишка та ін. Проте, наявні напрацювання не вичерпали можливості подальшого дослідження об'єктів авторського права, тим більше їх комерціалізації.

Проблемою щодо об'єктів авторського права є відсутність чіткого і вичерпного їх переліку. Аналіз об'єктів авторського права, надає можливість стверджувати, що їх базисною основою є твір як результат творчої діяльності, що виражений в об'єктивній формі і підлягає правовій охороні.

В чинному законодавстві визначення «твір» вказується через його ознаки. Перш за все, твір є результатом творчої діяльності. Показником творчого характеру твору, як вважають фахівці, є його оригінальність, яка виражається у новому змісті, новій формі, ідеї, концепції та ін. В цьому сенсі кожний твір є новим, оригінальним, неповторним. Другою ознакою твору є наявність об'єктивної форми. Твір як результат творчої діяльності автора є об'єктом авторського права лише тоді, коли він виражений у будь-якій об'єктивній формі, адже саме це робить його доступним для сприйняття, допускає можливість його відтворення. Таким чином, об'єктивна форма твору тісно пов'язана з можливістю його відтворення. Будь-який твір охороняється законом, відповідно до українського законодавства авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення. Проте є і кваліфікаційні вимоги окремих видів творів, зокрема наукових, які повинні бути новими. Об'єктом авторського права може бути не тільки твір в цілому, але і його частина, якщо вона може використовуватися самостійно, в тому числі назва, якщо вона є оригінальною.

Стаття 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» визначила об'єкти авторського права [1]. Проте у ст. 443 ЦК України встановлено дещо інший перелік, а той, що визначений спеціальним законом не приводиться у відповідність з ним. Вважаємо, що цей закон повинен бути приведений у відповідність із ЦК України, як це і передбачено його ст. 4.

Об'єкти авторського права майже нічого не вартують без їх комерціалізації. Адже ще Джон Девісон Рокфеллер писав: «Знаєте, що приносить мені задоволення? Бачити, як приходять дивіденди від вкладених мною зусиль». Саме в змісті цих речень і проявляється суть такого явища як комерціалізація об'єктів авторського права. Слово комерціалізація походить від латинського *commercium* (комерція) і означає перетворення чого-небудь у джерело прибутку, в предмет купівлі-продажу. Комерціалізація об'єктів авторського права означає перетворення їх у джерело прибутку, тобто – це діяльність, пов'язана з реалізацією інтелектуальної власності як товару [2].

Метою комерціалізації є отримання прибутку за рахунок використання об'єктів авторського права у власній діяльності і або продажу чи передачі прав на їх використання іншим юридичним чи фізичним особам. Комерціалізація об'єктів авторського права — це взаємовигідні (комерційні) дії всіх учасників процесу перетворення результатів інтелектуальної праці у ринковий товар [3]. Виділяють три основних способи комерціалізації об'єктів авторського права, серед яких: використання об'єктів авторського права власній діяльності (виробництві); внесення прав на об'єкти

авторського права до статутного капіталу підприємства; передача (продаж) прав на об'єкти авторського права. Тут же виникає проблема розрахунку об'єктів авторського права та постановки їх на бухгалтерський облік того чи іншого підприємства. Проте, це уже питання іншого наукового дослідження.

Отже, об'єкти авторського права та їх комерціалізація залишається актуальним питанням теорії та практики в юридичній та економічній сфері, що зумовлено розвитком дієвого ринку об'єктів авторського права, через який продукт творчої та розумової праці вводиться в господарський обіг. На цьому слід надалі зосередити регулятивний вплив авторського права.

Література

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
2. Комерціалізація інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://foresight-agency.com/>
3. Інтелектуальна власність в ринковій економіці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/>

УДК 346.3:656.7.072 (043.2)

Сеник В. О., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Козирєва В. П., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПЕРЕВІЗНИКА В АВІАЦІЇ

Усі юридичні і фізичні особи, діяльність яких пов'язана з використанням повітряного простору України, розробкою, виготовленням, ремонтом та експлуатацією авіаційної техніки, здійсненням господарської і комерційної діяльності, обслуговуванням повітряного руху, забезпеченням безпеки авіації України, а також її управлінням і наглядом, пасажир, замовник або працівник авіації за порушення, невиконання або неналежне виконання правил, вимог і норм, що регламентують повітряні перевезення і авіаційні роботи, а також порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України.

В останнє десятиріччя розвиток авіаційних перевезень в Україні збільшується за рік приблизно на 20 %. Фахівці прогнозують, що навіть цього року, попри світову фінансову кризу та вкрай нестабільну економічну ситуацію в Україні, авіаційні перевезення залишаться на рівні, не нижчому